

Besøg hos en patient

*Udstyret
gav mig
tryghed*

For Karla Larsen har det været meget tryghedsskabende, at have været en del af Telekat-projektet. "Jeg har været specielt glad for at kunne holde øje med min ilt", siger Karla. Hun har selv kunnet tage målinger og derved fulgt med i sin iltmætning. Samtidig ved hun, at værdierne er blevet sendt ind til de sundhedsprofessionelle, og at de derved kan reagere, hvis der er problemer med værdierne. Derudover har Karla Larsen holdt øje med sit blodtryk og sin puls, "mit blodtryk har været meget konstant, men min puls er faldet i perioden, så den nu ligger på et normalt niveau". Efter at have fået konstateret KOL for ca. 5 år siden har Karla gradvist haft det sværere ved fysisk aktivitet, og hun må have hjælp til f.eks. rengøring, men hun handler stadigvæk selv ind, og skal hun på besøg, gør hun også det.

"Jeg vil kunne gøre disse ting, hvis det bliver for hårdt, må jeg tage en pause undervejs", siger Karla Larsen. I de situationer har det været en god hjælp at have måleapparater til rådighed. "Når jeg ved, at mine værdier er i orden, er jeg mere tryk ved at skulle nogle steder", forklarer Karla Larsen. Hun føler også, at hun er blevet bedre til at fornemme, hvordan kroppen har det efter at have været med i projektet. Det er noget hun vil kunne bruge fremover. Karla Larsen håber at projektet vil betyde, at hun på et senere tidspunkt kan få mulighed for igen at have specielt en iltmåler til rådighed i hjemmet, fordi det giver hende en ekstra tryghed.

Om Telekat projektet

Forsknings- og innovationsprojektet TELEKAT har fokus på at udvikle nye forebyggende pleje- og behandlingsmetoder til kroniske patienter i eget hjem ved brug af telehomecare-teknologi. Ved telehomecare forstås pleje- og behandling mellem borgerens hjem og sundhedsprofessionelle ved støtte af kommunikations- og informationsteknologi. Målgruppen for dette forsøg er borgere med kronisk obstruktiv lungelidelse i gruppe 3 og 4. Forsøget går ud på at forebygge genindlæggelser af borgere med KOL ved at fremme hjælp til selvhjælp til rehabilitering i eget hjem. Rehabiliteringen skal ske ved at tilbyde borgere med KOL og deres pårørende at bruge telehomecare-teknologi.

Set og sket i Telekat

I det følgende kan du kort læse om, hvad der er sket i Telekat siden projektet startede 2. januar 2008. Vi brugte foråret 2008 til lægge grundstenen til Telekat projektet. Projektet blev skudt i gang af ministeren for Sundhed og Forebyggelse, Jacob Axel Nielsen (se billede).

Pilotfase

I efteråret 2008 var vi nået så langt, at vi teknisk kunne sende data fra en patients hjem til hjemmesygeplejens journal "Care", som anvendes på Sundhedscenter Aalborg. Vi gennemførte pilottest med 5 patienter og fik luet ud i de "teknologiske børnesygdomme" samt aftalt, hvordan samarbejdet mellem de sundhedsprofessionelle skulle foregå.

Lodtrækning for at komme med i projektet

I februar 2009 startede vi den egentlige afprøvning af udstyret hos KOL-patienter i eget hjem. Patienter kan deltage i projektet på baggrund af en læges vurdering. Gennem lodtrækning bliver KOL-patienterne udvalgt til at indgå i en kontrolgruppe og en forsøgsgruppe. Formålet med at have en kontrolgruppe og en forsøgsgruppe er at kunne vurdere, om det gør en forskel for patienter med KOL at bruge telehomecare-teknologi til at "holde øje" med egen sygdom og træningsindsats i eget hjem. Der skal deltage i alt 132 patienter med KOL fordelt med 66 patienter i hver gruppe. Der bliver løbende indsamlet oplysninger gennem spørgeskemaer til patienterne med KOL om deres opfattelse af eget helbred og livskvalitet og via interviews med patienter og deres pårørende. Aktuelt er der 22 patienter, som har deltaget i forsøgsgruppen og 22 patienter i kontrolgruppen.

Udstyr i hjemmet

Patienterne har udstyret i 4 måneder i hjemmet. Derudover udleveres en skridttæller og instruktion til lette motionsøvelser, som den enkelte patient kan bruge under træning i hverdagen. Enkelte patienter bruger spillerconsolen Wii til at "lege" (motionere) med. Det aftales individuelt, hvor ofte patienten skal måle værdier, og om hjemmesygeplejen skal hjælpe med det.

Fire faser i projektet

Forsøget forløber over 4 faser i perioden fra januar 2008 til juni 2011. Fase 1-3 foregår mellem Sundhedscenter Aalborg; Lungemedicinsk afdeling, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital; praktiserende læger og hjemmesygeplejen i Aalborg Kommune. Fase 4 foregår mellem Sundhedscenter Hjørring; Lungemedicinsk afdeling, Sygehus Vendsyssel, Hjørring; praktiserende læger og hjemmesygeplejen i Hjørring Kommune.

Udvikling af portal

I de kommende måneder vil et centralt aspekt i projektet orientere sig mod udvikling af en fælles portal, der vil gøre det muligt for sygehusafdelinger, praktiserende læger og patienter at få adgang til relevante data, som patienten har målt i hjemmet. Der foreligger en række udfordring med at udvikle denne portal, fra juridiske spørgsmål til hvem ejer data, og hvem må se hvad? Vi håber via projektet at kunne sprænge rammer, som kan medvirke til et mere sammenhængende sundhedsvæsen for kroniske patienter.

Udgangspunkt i brugerdreven innovation

Telekat-projektet modtager støtte under forskningsprogrammet for brugerdreven innovation under Erhvervs- og Byggestyrelsen. I hver af faserne foregår en proces, hvor forskere fra Aalborg Universitet og University College Nordjylland kortlægger ønsker og behov til brug af telehomecare-teknologier for patienter med KOL, pårørende og sundhedsprofessionelle. Denne kortlægning danner baggrund for videreudvikling af nye pleje- og behandlingsmetoder ved hjælp af telehomecare.

Projektets fokus bidrager således til at få en unik viden om brugerne, som skal komme såvel sundhedsvæsenet, den medicotekniske industri og ikke mindst patienterne til gode, mhp. nye pleje- og behandlingskoncepter og fremtidig forretningsudvikling.

Der er nedsat forskellige grupper i projektet, der løbende arbejder med at understøtte den brugerdrevne proces. Der er etableret et brugerpanel bestående af: patienter, pårørende, sundhedsprofessionelle, forskere og teknikere. Formålet med brugerpanelet er at udvikle ideer til nye telehomecare-teknologier, herunder en KOL-portal til støtte for KOL-patienter i dagliglivet. Gruppen har mødtes 4 gange og har arbejdet med forskellige metoder til kortlægning af ønsker og behov.

Endelig er der etableret et netværkslaboratorium, bestående af repræsentanter fra virksomheder, sundhedsprofessionelle fra primær og sekundær sektor samt forskere. Formålet med netværkslaboratoriet har været at udvikle nye rammer for udvikling af ideer til nye pleje- og behandlingskoncepter.

Ny teknologi kræver nye måder at samarbejde på

Telehomecare kræver meget uddannelse af sundhedsprofessionelle, fordi nuværende informations- og kommunikationsveje samt ansvarsforhold bliver udfordret og lagt om. Derfor har der siden juni 2008 været lagt vægt på kompetenceudvikling af sundhedsprofessionelle inden for brug af Telehomecare til KOL-patienter. Kompetenceudviklingen er foregået som tværfaglige uddannelsesdage og gennem erfaringsudvekslingsbesøg mellem parterne i projektet. Som en del af kompetenceudvikling har vi anvendt Forumteater, hvor skuespiller Martin Swab (freelance) og Joan Henningsen fra Aalborg Teater har hjulpet hjemmesygeplejen til at sætte fokus på: "Hvordan kan vi motivere patienterne til at tage mere ansvar?" etc. Det er ikke altid nemt i en travl hverdag både at skulle lave innovation og samtidig klare hverdagens opgaver. Hjemmesygeplejerskerne udtrykte efter temaeftermiddagen med Forumteater, at dette var en god måde at skabe et kreativt "frirum" til at afføde nye ideer.

Aalborgs borgmester indvier informationsstander i Aalborg Lufthavn

Torsdag den 20. august 2009 indviede borgmester Henning G. Jensen en interaktiv tv-skærm i Aalborg Lufthavn. Tv-skærmen er opstillet af gruppen Brains Business, som blandt andet omfatter Aalborg Universitet. Tv-skærmen skal sætte fokus på IKT-miljøet (Informations- og Kommunikationsteknologi) i Nordjylland. Som en del af den information man kan finde i den interaktive tv-skærm, er oplysninger om Telekat projektet.

Telehomecare i udlandet

Telekat nyhedsbrevet møder Yvonne Damgaard Mørch og Niels Ole Andersen fra Tunstall Healthcare til en snak om, hvor langt man er nået, og hvordan man bruger telehomecare eller hjemmemonitorering i udlandet. Tunstall Healthcare, tidligere RTX, er virksomheden bag den monitor, som opsamler data fra blodtryksapparatet, vægten, spiometeret, samt iltmætningsmåleren, og sender det til sygehuset eller hjemmeplejen. Derudover er der indtalt spørgsmål i monitoren, som kan hjælpe patienten med gode råd i det daglige. Monitoren er således en vigtig del af den taske med udstyr, som patienterne får med hjem i Telekat projektet. Det er den samme monitor, Tunstall Healthcare bruger i udlandet. Sproget ændres, men måling og overførsel af data sker på samme måde.

Størst i USA

Telehomecare er størst i USA, og det er også et betydningsfuldt marked for Tunstall Healthcare. I USA har man været igang med hjemmemonitorering i mange år. Det skyldes langt hen af vejen at forsikringsfirmaerne har set store muligheder for besparelser ved at forhindre indlæggelser med telehomecareteknologien. I USA er der, modsat Danmark, ikke en offentlig sygesikring. Det er således op til den enkelte at tegne en sygeforsikring. Når forsikringsselskaberne ser, at telehomecare kan forhindre genindlæggelser af ikke kun patienter med KOL, men også hjertepatienter, så reagerer de hurtigt med investering i test og implementering af telehomecare, og derfor går det hurtigt fremad.

Tunstall Healthcare er i det seneste år også begyndt at levere monitoren i England, hvilket både skyldes at Tunstall Healthcare har

hovedsæde i England, samt at den engelske regering har satset strategisk og økonomisk på ehealth og kørt nogle store projekter for at få gang i området.

Derudover er Tunstall Healthcare engageret i projekter i Tyskland, Spanien, Italien og Australien, og er på vej ind i Taiwan.

Forskellige situationer i hvert land

Situationen i USA og England adskiller sig fra Danmark og Telekat projektet ved, at man i disse lande har valgt kun at have fokus på at få teknologien ud til patienterne og så lade dataene blive sendt ind til den institution, man nu engang har bestemt skal holde øje med dataene. Det vil sige teste om udstyret forhindrer indlæggelser. Hvorimod Telekat projektet også handler om at finde nye måder at arbejde sammen på i den danske sundhedssektor, med henblik på kronisk syge patienter. Grundet de store investeringer af henholdsvis forsikringsselskaberne og den engelske regering har man i begge lande været i stand til at komme ud til rigtig mange patienter.

Yvonne Damgaard Mørch, Biomedical Engineer, Product Definition & Validation og Niels Ole Andersen, Director of Operations foran en planche med Tunstall Healthcare's monitor.

Hos Tunstall Healthcare mener man også at Danmark ikke er kommet længere med telehomecare, fordi det er svært, at finde ud af hvem der skal betale. Det er svært når sundhedsvæsenet er delt op i regioner og kommuner, for hvem har fordelene og er det de samme som får støtte? Hvis der skal komme

ordentlig gang i telehomecare i Danmark, så skal beslutningen og midlerne komme fra øverste sted, vurderer man fra Tunstall Healthcare. Men der er ingen tid at spilde, for noget skal der gøres med det store antal kronisk syge patienter, som ryger ud og ind af sygehuset, understreges det af Niels Ole Andersen.

Godt samarbejde i Telekat

I Tyskland oplever man samme problemer, som i Danmark, med at finde ud af, hvem der skal gøre hvad. De praktiserende læger skal arbejde på en anden måde, og deres patienter skal måske høre til et andet sted. Vi kan til gengæld også mærke, at det er gået godt, hvad det angår i Telekat projektet. Folk har været gode til at arbejde sammen på tværs af faggrupper, lyder det fra Tunstall Healthcare. Men det er stadig en lille skala, og der er intet, der er fast endnu. Men Tunstall Healthcare mærker fra mange sider i Danmark en stigende interesse for telehomecare.

Det er stadig gældende i flere lande, at hjemmemonitorering kun har karakter af at være projekter. I USA og enkelte lande i Europa er man kommet så langt, at man vil sige, at effekten er der, og det er værd at satse på. Der er en tendens til at alle lande hver især skal bevise, at det virker, før de virkelig vil satse på telehomecare. Det er også fint nok vurderer man fra Tunstall Healthcare's side, for der er kulturforskelle, og i hvert land er der nogle faggrænser hos de sundhedsprofessionelle, der skal rykkes og tilpasses.

Udover muligheden for at levere monitorer er man fra Tunstall Healthcares side også meget interesseret i, hvad det gør ved patienter at have måleudstyr til rådighed i hjemmet. Vil patienterne blive bedre til at håndtere egen sygdom? Lærer patienterne noget ved at have udstyret, som de kan bruge, hvis de i en periode ikke har udstyret? Derfor følger Tunstall Healthcare også nøje med i, hvad der sker i Telekat projektet.

John Andersen - Vil gerne hjælpe andre

På trods af at have fået konstateret KOL, lever John Andersen et meget aktivt liv med bl.a. cykling flere gange om ugen. Derudover har han igennem flere år bygget om og til, på hans og sin kones sommerhus. "Jeg mærker kun til sygdommen engang imellem, hvor jeg får lidt besvær med vejtrækningen", siger John. Derudover er John aktiv i meget frivilligt arbejde, heriblandt i AaB, hvor hans frivillige arbejde strækker sig langt tilbage. Han var således med dengang det hele startede, og han er stadigvæk med, når der sker noget, eller der er brug for en hånd. Det at hjælpe andre er også grunden til, at John valgte at deltage i projektet. "Det var det samfundsmæssige, der var grunden til, at jeg gerne ville deltage, at kunne gøre noget for andre". John føler sig nemlig ikke selv særlig syg, og tænker ikke på sin sygdom i det daglige. Efter at have deltaget i projektet er John, ligesom mange andre, spændt på at høre, hvordan det udvikler sig fremover, og hvad resultaterne kommer til at blive.

Kommende arrangementer i Telekat:

09. september 2009	Klinisk tværfaglig gruppe
23. september 2009	Brugerpanel
04. november 2009	Brugerpanel
26. november 2009	Klinisk tværfaglig gruppe
18. marts 2010	Klinisk tværfaglig gruppe

Se film om Telekat på hjemmesiden:

Filmen hedder "BioMed Community Presentation" og findes på www.biomedcom.dk

Oscar Film kommer med en film udelukkende om Telekat til d. 1. oktober

GODDAG og FARVEL! – fra projektlederen i TELEKAT-projektet, Grethe Nielsen

Hvad er din faglige baggrund:

Min faglige baggrund er en uddannelse som sygeplejerske og senere som datamatiker. Jeg har gennem de seneste 15 år arbejdet med sundhedsinformatik. Mit arbejdsområde er projektledelse af forskellige typer projekter i sundhedssektoren. En del af projekterne har været med deltagelse af mange forskellige faggrupper fra de forskellige parter i et samarbejde på tværs af organisationerne i sundhedssektoren.

Hvordan oplever du at arbejde i TELEKAT-projektet?

Gennem mine mange års erfaring med projekter, er jeg vant til at koordinere arbejde, hvor der er mange parter involveret. Det er altid en stor udfordring at holde styr på alle møder, følge op på aftaler og i det hele taget sikre sig, at projektet er på rette spor. Selvfølgelig er telehomecare-området nyt for mig, men der er alligevel mange opgaver og udfordringer, som relaterer til det at arbejde mange sammen fra mange forskellige organisationer. Det er netop det, der er rigtig spændende. Dette projekt er ekstra spændende for mig, idet forsker-verdenen er ny for mig. Hvad er det egentlig for aktiviteter forskerne skal udføre, og hvordan får vi dem med ind i planerne? Det er en stor udfordring, og jeg lærer rigtigt meget om forskningsmiljøet hele tiden. Vi har også fået etableret et godt dagligt team i TELEKAT-

projektet, så vi sammen kan holde styr på hele projektet. Jeg kan godt lide teamarbejdet, hvor vi hver især bidrager med vore ideer og kompetencer i en god konstruktiv dialog.

Du har jo valgt at forlade TELEKAT-projektet pr. 1. september 2009 – hvorfor det?

Jeg har været med i TELEKAT-projektet helt fra starten. Projektlederstillingen i TELEKAT-projektet er en halvtidsstilling, og den anden halvdel af mit arbejdsliv er jeg beskæftiget i IT-afdelingen i Region Nordjylland. Jeg har valgt at forlade TELEKAT-projektet til fordel for mit arbejde i Region Nordjylland. Her står vi overfor at skulle implementere en ny EPJ på alle sygehusene i regionen. I dette arbejde har jeg en koordinerende funktion, og da opgaven er omfattende, har jeg valgt at bruge min fulde arbejdsindsats på det.

Hvad har du fået med dig fra TELEKAT-projektet?

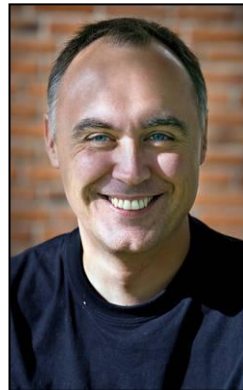
Jeg har været utroligt glad for at arbejde sammen med alle de forskellige parter i projektet – og tak for det. Det har også været nyt og meget spændende at borgere og deres pårørende er involverede i projektet. Det er spændende at høre, hvad ikke-faglige personer kan bidrage med til et projekt, - at få den vinkel på også.

Jeg har lært meget om, hvad der foregår i forskermiljøet på Aalborg Universitet, og jeg har lært en del om de udfordringer, der vil være i sundhedssektoren, når telehomecare-teknologierne rigtig skal i anvendelse ude i "det virkelige liv". Der er stor forskel på at køre et afgrænset forsknings- og udviklingsprojekt, og så tage det i praktisk anvendelse ude i de eksisterende organisationer. Det er dejligt, at arbejde i et felt, hvor der er så stor fokus på anvendelsesmulighederne. Den viden jeg har fået her i projektet, kan jeg føre videre med mig i mit arbejde i regionen. Det kan jo være, at jeg i kraft af min ansættelse i IT-afdelingen i Region Nordjylland, igen vil komme til at arbejde med telehomecare-projekter, når de skal udbredes i regionen.

Projektorganisationen

Birthe Dinesen
Projektansvarlig.
Adjunkt, cand.scient.adm,
Phd, sygeplejerske,
Institut for Sundhedsvidenskab
og Teknologi, Aalborg Universitet

Bernhard Ege
Civilingeniør
Institut for
Sundhedsvidenskab
og Teknologi,
Aalborg Universitet

Studentermedhjælpere

Mette Jensen
stud.polyt.
Tilknyttet
Praksislægerne

Heidi K. Pedersen
stud.polyt.
Tilknyttet sygehus-
scenariet

Ulrik V. Nielsen
Stud.merc
Regnskab og
Nyhedsbrev

Stine W. Jensen
sygeplejerskestuderende
Måler værdier på kontrol-
gruppen

**Anita E. Andersen, Charlotte
Lydixsen og Kathrine Falch**
Fysioterapeutstuderende
Tester patienter i eget hjem

Rune Ettrup
Stud.scient,
Softwareudvikler

Fakta om Telekat-projektet

Projektet forløber fra 2. januar 2008 til 30. juni 2011. Projektet er finansieret af Center for Sundhedsteknologi, Aalborg Universitet (DKK 327.168), Erhvervs- og Byggestyrelsen (DKK 5.824.879) og ved medfinansiering fra alle samarbejdspartnere i projektet. Budget i alt DKK 9 mio.

Følgende partnere deltager i projektet:

Tunstall Healthcare A/S; Rambøll Informatik A/S; KMD A/S; Sundhedscenter Aalborg; Hjemmesygeplejen Vest /Centrum, IT-afdelingen, Ældre- & Handicap Forvaltningen, Forvaltningen for Sundhed og Bæredygtigt Udvikling, Aalborg Kommune; Lungemedicinsk afdeling, Medicinsk Center Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital; Praktiserende læger i Aalborg og Hjørring Kommune; Hjemmesygeplejen Hjørring Kommune; KOL-ambulatoriet, Medicinsk Center, Sygehus Vendsyssel, Hjørring; Professionshøjskolen University College Nordjylland; Institut for Erhvervsstudier, Aalborg Universitet (AAU); Institut for Sociologi, Socialt Arbejde og Organisation, AAU; Institut for Sundhedsvidenskab og Teknologi, AAU og Institut for Sundhedstjenesteforskning, Syddansk Universitet.
Læs mere på www.telekat.dk

V-CHI Sekretariat, Aalborg Universitet

Partnere i projektet

Hjørring Kommune

